

altsaa som Følge heraf de mulige Endringsforslag ville være betimeligt at indgive, da jeg gaaer ud fra den Forudsætning, at Samthkke til at lade Sagen foretage extraordinært til lige indeholder et Samthkke til at afsvige fra Reglen med Hensyn til Tiden for Endringsforslags Indgivelse.

Der staaer nu tilbage den paa Dagsordenen under Nr. 1 opførte Sag, som angaaer Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1862 til 31te Marts 1863. Denne Sag er til 1ste Behandling. *)

Hjerring: Det skulde synes at maatte være en nødvendig Følge af den aarlige Tilbagevenden af Forhandlingerne om Finantsloven, at disse Forhandlinger med hver Gjen tagelse maatte blive lettere og gaae hurtigere. Dette har imidlertid ikke bekræftet sig denne Gang. Lovforslaget blev fremlagt i det andet Thing den 7de October, og først 9 Uger efter blev det færdigt fra det andet Things Hænder; der er saaledes medgaaet i det ene Thing en længere Tid, end der ved Grundlovens § 24 er fastsat som den, til hvilken Rigsdagens Virksomhed er indskrænket, forsaavidt der ikke maatte tilstaaes en Forkængelse ved Hans Majestæt Kongens Samthkke. Det er nu i og for sig ganske vist ikke ønskeligt, at Lovforslaget i det andet Thing har medtaget en længere Tid, end der grundlovmæssig strengt taget er tilstaaet begge Rigsdagens Afdelinger til denne Sags Behandling, og Grunden herfor kan ikke være, at der er foretaget store gjennemgribende Forandringer i Forslaget, da Forandringerne i det Hele taget ere høist ubetydelige. Der kan vist nok søges nogen Grund deri, at det er et nyt Folkething, der har behandlet Sagen denne Gang, men det vil dog være bekjendt, at Medlemmerne af Finantsudvalget saagodtsom alle ere Medlemmer, der i længere Tid have arbejdet i Finantsager i Folkethinget, saa at denne Omstændighed ikke kan have udøvet nogen betydelig Indflydelse. Jeg troer snarere, at man maa søge Grunden til, at Sagen endnu ikke

gaaer hurtigere, for en stor Deel deri, at der i mine Tanker ikke overalt er den tilstrækkelige Klarhed i Opfattelsen af Finantslovens Opgave og Betydning. Det maa være mig tilladt i saa Ord at omtale en Sætning, vi vist alle have hørt mere end een Gang, den nemlig, at Finantsloven staaer over alle andre Love. Naar man betragter denne Sætning efter Ordnes naturlige Betydning, forekommer det mig, at den indeholder en saa grundfaft Doctrin, som vel muligt. Det kan naturligviis ikke paa nogen Maade anerkjendes, at Finantsloven skulde staae over Grundloven eller i det Hele taget over nogensomhelst Lov; der er kun een Lov, der staaer over alle andre Love, og det er Grundloven; den staaer ikke blot over Finantsloven og alle andre Love, men ogsaa over selve den lovgivende, saavel som over den udøvende og den dømmende Magt. Jeg troer heller ikke, at Nogen vilde paastaae, at man igjennem Finantsloven kunde forandre Bestemmelser i Loven af 12de Februar 1849 om Børnepligten, f. Ex. forandre Udskrivningsalderen, eller at man kunde forandre Lovbestemmelserne om Myndighedsalderen osv. — det vilde vist ikke Nogen falde paa. Det er imidlertid ikke blot saadanne Lovbestemmelser, der ikke kunne forandres igjennem Finantsloven, men der er en heel Række af Love, som efter Grundloven ikke kunne forandres ved Finantsloven, og det er netop saadanne Love, der mere nærme sig Finantsloves Charakter. Det hedder saaledes i § 51 i Grundloven: „Ingen Skat kan paalægges, forandres eller ophæves uden ved Lov, ei heller noget Mandsskab udskrives, noget Statslaan optages eller nogen Staten tilhørende Domaine afhændes uden ifølge Lov.“ Disse Forhold ere i Grundloven udtrykkelig undtagne fra at kunne forandres igjennem Finantsloven. Naar man strengt vilde bestemme Finantslovens Betydning, maatte man snarere sige, at den ikke kan forandre en eneste Løddel i nogen anden Lov. Forsaavidt derimod den omtalte Sætning skulde have den Betydning, at naar en Lovs Udførelse nødvendigt kræver Udgifter, kan denne Udførelse i et vist bestemt Finantsaar ikke finde Sted, medmindre Udgiften bevilges igjennem Finantsloven, er Sætningen, saaledes begrænset, naturligviis aldeles rigtig; det er da kun Maaden at udtrykke denne Tanke paa, der efter min

*) Forslaget findes i Aahang A. Sp. 1289 ff.